

INFORMASJON OM SOSIALHJELP - Kurdisk

زانبارى له سهه يارمهتى حكومى (سۆسىال)

يارمهتى مالى سۆسىال داها تهيكى كاتى په، كه دهبي بۆ دابين كردنى خه رجه پىويستهكانى بۆ ژيان و حاوانهوه بهكار بهيندرت. نامانجى يارمهتى سۆسىال نه مهيه كه تا نهو رادهيهى دهكرئ تو بتوانى هه رچى زووتر خۆت ئىداره بكهيهوه. وهك ياسا بهر له وهى كه ستيك مافى بۆ يارمهتى سۆسىال هه بي دهبي هه موو ريگاكانى ترى تاقيكر دبيتتهوه. نه مه بۆ وي نه دهتوانى له ريگاى كار كردن، داها تهى تر يا هه كهر سهيهيكى ديكه وه بي. نه گه ر پىويستت به يارمه تيه بۆ نه وهى بزاني كامه ريكار ت له بهر ده ستدايه، دهتوانى بۆ وه رگرتنى ري نمونى و زانبارى پىوه ندى به ئىداره ي ناو (NAV) بگري.

بهه له وهى داواكارى بكه ي

كاتتيك داوا دهكه ي، دهبي زانبارى له سهه خۆت و بارو دوخى نابوورى خۆت رابگه يه ني. تو دهبي بهه له هه موو كارتيك وي راى داواكارى به كه ت نهو زانبارى بيانه به به لگه روون بكهيه وه. نه گه ر خيزاندارى دهبي هه روه تر بارو دوخى نابوورى هاوسه ركه شت به به لگه روون بكه يتته وه. بۆ وي نه دهكرئ داواى نه م به لگانه ت ليكرئ:

- به لگه ي باج (skattemelding)
- ريژه ي بوونى پار ه له ژووماره حيسابى بانكى
- داها ت (بۆ وي نه: فيشى موچه، باربو، باربو ي منال و هتد)
- گريه ستي كرئ مال
- باخچه ي منالان / شويني پاش قووتابخانه (SFO)
- چاوپيكه وتن ده گه ل منال

هه موو كه ستيك مافى نه وهى هه يه كه داواى يارمه تى نابوورى سۆسىال بكا، و ليكو لي نه وهى تاكه كه سى له سهه بكرت. هه روه تر دهتوانى داواى خزمه تگوزارى "زانبارى، راويژكارى و ري نمونى" بكه ي، بي نه وهى كه مافى يارمه تى نابوورى سۆسىال هه بي. فورمى داواكارى به كه له م مالىه ردا ده ست ده كه وه: stange.no/nav

ريكاره كانى تر

- ليكو لي نه وهى بكه كه مافى وه رگرتنى يارمه تى كرئ مالت له Husbanken هه بي. فورمى داواكارى بۆ نه مه له م مالىه ره ده ست ده كه وي: husbanken.no
- داواكارى بۆ كار بكه
- پار ه ي پشوودان (feriepenger)، پار ه ي مالىيات، پار ه ي منال، باربو ي منال

دوخى تهنگانه

نه گه ر له بارو دوخيكى تهنگانه داى، و لاميكى زور خيرات پي ده درتته وه. بارو دوخى تهنگانه به م مانايه كه تو ناتوانى نهو شتانه ي كه بۆ ژيان زور پىويسته وه ده ست بخه يت وهك خواردن، پار ه ي ها تو چۆ و دابين كردنى نهو خه رجان ه ي كه به رگري ده كمن له كو تاي پي هينانى خزمه تگوزارى زور پىويست، وه كو كار ميا. نه گه ر له بارو دوخيكى تهنگانه داى، جوا بيكي زور خيرا وه ر ده گري.

خه رجى ها تو چۆ كردن

نرخه كانى ديارى كراو بۆ بزوي ژيان خه رجى ها تو چۆى ناسايى له خو ده گري. نه گه ر خه رجى ها تو چۆى زورت هه يه دهتوانى به جيا داواى يارمه تى زيادتر بۆ نه م مه به سته بكه ي. يارمه تى سۆسىال بۆ نه وه نيه كه خه رجى وه رگرتنى مو له تى ليخورين يان نو تو ميبلى خۆتى پي دابين بكه ي، مه گه ر نه وهى كه نه مه زور كار يكي پىويست بي بۆ تو.

پاش نه وهى داواكارى به كه ت كرد

کاتی لیکۆلینهوهکه جیاوازه، ئەگەر بێتوو زۆرتر له یەک مانگ بخایهنه، ولامیکی کاتیت پێدهدری. ئەگەر ههموو بهلگهنامه پتویستیهکانت سهبارهت به باروودوخی خۆت وپرای داوکارییهکه تهحویل نهداب، دهبیته هۆی ئەمه که درهنگتر ولامی داوکارییهکهت بدریتهوه.

کاتېک لیکولینوممان لاسر داواکاربیهکمت نهنجامدا، بریارنامیهک به بریاری کولاییهوه و مردمگری که دهبی بو وردی بیخوینیهوه. نیمه زور کات یهک یا چند مهرج له بریاری کولاییدا دیاری دهکین که تو دهبی نهنجامی دهی. له بریارنامیهکدا، نو نامیه که بریاری کولاییدا داواکاربیهکمتی تیاپه، زانیاری زورتری سهارمت به چند و چون و بری پارهدان نووسراوه. ریکهوتی پارهدانهکه له نامهکدا دیاریکراوه.

نهگهر پنتوایه هملیهک له بریاری کولاییدا هیه دهنوانی شکایمت بکهی. مؤلمتی شکایمت لهو روزهوه که بریارنامیهکمت دهگهل بریاری کولاییدا بهدهست گهیشتووه ۳ ههفتهیه. شکایتهکه بنیره بو نیدارهی NAV Stange. مافی نهوه هیه چاودیری ناومرؤکی دوسیهکمت بکهی. بو چاودیری دهنوانی به نیدارهی ناو رابگهیهی.

دهبی ههمو نالوگوریک رابگهیهی

نهگهر پاش داواکاربیهکمت نالوگوریک بهسر باروودوخی ژياندا هاته پینش دهبی به نیمهی رابگهیهی. نالوگور بو وینه دهنوانی هم خالانه بن:

- نهگهر داهاتیکی دیکهت ههپوو. دهنوانی داهاتی کار، یهکجار یارمندی له کاتی منالپوندا، یارمندی ریکار (tiltakspenger)، پارهی هلسنگاندنی توانایی کار (arbeidsavklaring)، پارهی بیکاری (dagpenger)، مووچهی خاننشینی، یارمندی (introduksjon)، دیاری، خهلات و هند بی. نهگهر نهو داهاتانه له لایمن نیدارهی ناو نهی، دهبی بهلگه نیشان دهی. دهبی نهو پاراننه بو بزوی ژيانت بهکار بهینی و تا نهو جینگایه که دهگونجی داهاتی خوت بهکار بهینی.
- پلانی مال گوازتهوهت هیه
- نهگهر له نهنسیتویهک سهقامگیر پوو. بو وینه له نهخوشخانه، گرتووخانه و نهنسیتوکانیتری خزمهتگوزاری
- نهگهر نالوگور هات پینش که دهگهل کی دهژی

منال سهرووی ۱۸ سال تهمن

منالی سهرووی ۱۸ سال تهمن دهبی بهر له ههمو شتیک بو خوی بزوی خوی پیداکات. نهگهر پنیویستیان به یارمندی سوسپال ههپوو دهبی داواکاری خویان پینشکس بکن، مهگهر نهوهی که بچنه قووتابخانهی دواناومندی. نهگهر منالی سهرووی ۱۸ سالته هیه که دهچینه قووتابخانهی دواناومندی (videregående)، دهبی نهوه له داواکاربیهکمت دا رابگهیهی. دهبی بهلگه یارمندی پارهی خویندی منالهکمت له لایمن Lånkasse نهوه نیشان دهی.

نهو مهرجهکی که دهکری بوت دیاریکری

تهمننت ژیر ۳۰ ساله، بو وهرگرتی یارمندی نابووری سوسپال دهبی بهشداری له چالاکی دا بکهی، مهگهر هؤکاریکی باش له نارا دابی که ناتوانی بهشداری چالاکی بکهی. ههروتر دهنوانی نهگهر تهمننت سهرووی ۳۰ سالینش بی نهو مهرجهی بهشداریکردن له چالاکیدا بوت دیاری بکری. نهگهر شماریهتی کار کردنت هیه داوات مهرجت بو دیاریدهکری که داواکاری بو دوزینهوهی کار بنیری. نهگهر نامانچ نهوه بی که کار بکهی یان له چالاکیدا بهشداری بی، دهبیته مهرج که کارت راباندن (meldekort) بنیری و چالاکانه دهگهل نیدارهی ناو هاوکاری بکهی.

نرخهکان

یارمندی نابووری پاش لیکولینومیهکی کهسایمندی له دوسیهکمتدا هلسنگاندنی بو دهکری. نیدارهی NAV Stange له نرخه دیاریکراوهکانی حکوممت بو بزوی ژیان کهلک وهردهگری که بو دهرمهجهی یهکم کاتیک که نیمه لهوه دهکولینیهوه که بو ژیان پنیویستت به چهنده پاره هیه. نرخهکان له مالپهردها دهدوزبیهوه: nav.no/satser. پاشان «statlige veiledende retningslinjer for økonomisk stønad» ههلبزیره.

خهرجهکانی پنیویست بو شوینی ژیان، کارهبا، تهنرووستی، چاویلکه، دان چاککردنهوه زور جوراوجور و جیاوازه و ههروتر لهم نرخهکاندا دیاری نهکراون. تو دهنوانی نهگهر پنیویست به یارمندی ههپوو بو نهمانه داوا بکهی. تو ههروتر دهنوانی داوای یارمندی بو دابین کردنی خهرجهکانی منال بکهی، بو وینه بو چالاکی منال له کاتی پشودا، کهرسهی منال، چاوپیکهوتن دهگهل منال و هند.

ياسا و ريساكان

وهك ئاسايى بۇ ئەۋەدى مافى يارمەتى ئابوورى سۆسيالت ھەبى دەبى مۆلەتى نىشتەجى بوونى ياسايىت لە نۆروپژ ھەبى. ئەگەر لە دەرموۋى ۋلات بژى مافى ۋەرگرتتى يارمەتى ئابوورى سۆسيالت نىھ.

ۋەك ئاسايى بۇ ۋەرگرتتى يارمەتى سۆسيال دەبى لە ئىدارەى ناو لەو شارموانىھە كە لىي دەژى داواكارى ئەنجام بەدى. ئەگەر پاش پارە دانەكە يارمەتى كۆمەلایەتى (trygdeytelser) ۋەرگرى، ئىمە دەتوانىن داۋاى ۋەرگرتتەۋەى يارمەتى سۆسيال كە پىندراۋە بکەينەۋە بۇ ھەمان كات ھەم لە خۆت ۋ ھەم لە ھاۋزىنەكەت.

دەتوانى لەم مألپەرە داواكارى يارمەتى سۆسيال بکەى nav.no/sosial. ھەر لەم شۆننە دەتوانىن دواترىش بەلگەى تر بنىرى ۋ زانىارى زياتر سەبارەت بە خزمەتگوزارى كۆمەلایەتى ۋ ريساكان بدۆزىيەۋە. ھەر لىرە ديسان دەتوانى ريساكانى ياساى خزمەتگوزارى بدۆزىيەۋە كە جۆرى تىگەيشتن لە ياساكان شى دەكاتەۋە.